

Yhteinen Toimialaliitto ry
Invalidiliitto ry

Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Ehdotus tarkennuksista TRAFI/437519/03.04.03.00/2017 -määräyksen (Autojen ja niiden perävaunujen tekniset vaatimukset)

Ehdotamme Liikenne- ja viestintäministeriölle ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille kahta tarkennusta TRAFI/437519/03.04.03.00/2017 -määräyksen (Autojen ja niiden perävaunujen tekniset vaatimukset) kohtaan 3.11 Esteetön ajoneuvo (Liite, s. 11).

Tarkennusehdotukset

- 1 *"Pyörätuolipaikalla saa olla vaihtoehtoista käyttöä varten helposti sivuun käännettävät istuimet, joiden tarvitsema tila sivuun käännettynä ei rajoita edellä määrättyä pyörätuolipaikan tilaa."*

Lauseen tulkinta on aiheutunut ongelmia katsastuksessa ja rekisteröinnissä.

Tavoitteenamme on tarkentaa/korvata kyseinen lause siten, että ajoneuvoluokan M1 (1+8) esteettömässä ajoneuvossa voi olla edelleen kuljettajan lisäksi 8 istumapaikkaa ja pyörätuolipaikkoja. Haluamme poistaa maininnan helposti sivuun käännettävistä istuimista, koska se on nykyisten ajoneuvomallien leveyden kasvusta johtuen isommissa esteettömissä takseissa tarpeeton. Pienissä esteettömissä takseissa sivulle kääntyvät istuimet ovat sen sijaan edelleen välttämättömiä. Mikäli pyörätuolipaikat ovat käytössä, ne vähentävät vastaavan määrän istumapaikkoja (vaihtoehtoisuus). Eli matkustajamäärä ko. autossa voi olla aina enintään 1+8. Kuljettaja vastaa siitä (kuten muissakin autoissa), että autossa on enintään istumapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia.

Ehdotuksia uudeksi lauseeksi:

- 1 Ajoneuvolla saa kuljettaa samanaikaisesti vain rekisterin salliman määrän matkustajia, vaikka istumapaikkojen kokonaismäärä olisi tätä isompi pyörätuolipaikat mukaan luettaessa.
- 2 Ajoneuvossa saa olla pyörätuolipaikkojen kanssa vaihtoehtoisia istumapaikkoja, joiden samanaikainen käyttö ei muuta rekisteriin merkittyä istumapaikkalukua.
- 3 Ajoneuvossa saa olla pyörätuolipaikan kanssa vaihtoehtoisia istumapaikkoja, jotka eivät kasvata kokonaisistumapaikkamäärää.

- 2 ”Esteettömässä ajoneuvossa tulee olla pyörätuolipaikka, jonka leveys on vähintään 0,75 metriä ja pituus vähintään 1,10 metriä.”

Asiakkaan näkökulmasta haasteena esteettömän ajoneuvon tilauksessa on nykyisin se, että hän ei tilausta tehdessä tiedä, onko ajoneuvossa yksi vai kaksi pyörätuolipaikkaa. Ehdotamme määräyksen tarkentamista näiltä osin ajoneuvon koon perusteella siten, että isossa esteettömässä ajoneuvossa tulee olla vähintään kaksi pyörätuolipaikkaa. Mikäli asiakas siis haluaa jatkossa esteettömän ajoneuvon, jossa on vähintään kaksi pyörätuolipaikkaa, hän tilaa suuren esteettömän ajoneuvon.

Ehdotus uudeksi lauseeksi:

Pienessä esteettömässä ajoneuvossa on vähintään yksi pyörätuolipaikka ja suuressa esteettömässä ajoneuvossa vähintään kaksi pyörätuolipaikkaa. Pyörätuolipaikan leveys on vähintään 0,75 metriä ja pituus vähintään 1,10 metriä.

Taustaa esteettömien ajoneuvojen tarkennuksille

- **Uusi ajoneuvolaki:** Esteettömät 1+6–1+8 ajoneuvot määrättiin autoverottomaksi palveluiden saatavuuden parantamiseksi ja autojen monikäyttöisyyden lisäämiseksi. Istumien ja pyörätuolien vaihtoehtoisuus on avain ajoneuvojen monikäyttöisyyteen. Jos pyörätuolipaikat tulkitaan aina istumapaikaksi (vaikka pyörätuoliasiakas ei ole kyydissä), se nostaa istumapaikkalukua ja muuttaa ajoneuvon M1-luokasta M2-luokkaan (yli 1+8 istumapaikkaa). Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että ajoneuvojen monikäyttömahdollisuudet vähenisivät ja palvelut heikkenisivät edelleen harvemmin asutuilla alueilla. Maaseudulla ja haja-asutusalueilla monikäyttöisyys on taksiryttäjille elinehto.
- **Ajoneuvojen tekninen kehitys:** Maininta helposti sivuun käännettävistä istuimista pohjaa aikaisempien invataksien (nyk. esteettömät taksit) kokoon, jolloin automerkkien tarjoamat mallit (esim. VW Transporter) olivat kapeampia. Uudet ajoneuvot ovat suurempia kuin ennen, jolloin ainoa vaihtoehto oli pois pyörätuolin tieltä taitettavat penkit, jotta pyörätuolipaikan mittavaatimukset täytyivät.
- **Kuljettajan vastuu:** Kuljettaja vastaa siitä, että ajoneuvon matkustajamäärä ei ylitä rekisteriotteeseen merkittyä määrää. [Tieliikennelaki 88 c §](#): *Jos ajoneuvo on rekisteröity kuljettajan lisäksi korkeintaan 16 matkustajalle, ajoneuvon kuljettajan on huolehdittava siitä, että matkustajat voivat siirtyä turvallisesti ajoneuvoon ja siitä ulos ja että tähän tarvittavia laitteita käytetään asianmukaisesti. Ajoneuvon kuljettajan on lisäksi huolehdittava siitä, että matkustajien pyörätuolit ja paarit on kiinnitetty ajoneuvoon asianmukaisesti.*
- **Isot esteettömät:** Esitetty tarkennus/täsmennys isoille esteettömille takseille kahden pyörätuolipaikan vaatimuksen osalta voisi tuntumamme mukaan rohkaista alaa suuren esteettömän kaluston hankintaan, koska se tuo lisävalmiuksia auton monipuolisempaan käyttöön. Useat tahot kaipaavat suurempia ajoneuvoja ja useita pyörätuolipaikkoja, joissa avustaja pääsee istumaan viereensä, esim. hengityshalvauspotilaat tai muut jatkuvaa avustamista tarvitsevat. Maaseudulla ja haja-asutusalueilla monikäyttöisyys on taksiryttäjille elinehto. Lisäksi sillä taataan monipuolinen palveluiden saatavuus. Usein asiakkailla voi olla tarve useamman apuvälineen kuljettamiselle tai ystävien tai vaikkapa pariskunnan liikkumiselle samanaikaisesti samalla ajoneuvolla. Molemmat voivat olla pyörätuolissa, mikä ei ole mahdollista ilman kahta pyörätuolipaikkaa. Taksimarkkinoiden vapauduttua, tulisi myös kuluttajan kannalta olla selkeää jo tilauksen yhteydessä olla tieto

20.11.2019

ilman ennakkovahvistuksia ajoneuvon koon perusteella, onko ajoneuvossa yksi vai kaksi pyörätuolipaikkaa. Nykyinen määräys ei tätä mahdollista. Myös julkisen vallan näkökulmasta tämä liittäisi matkojen yhdistelyä ja kaluston monimuotoisuutta palvella eri asiakkaita.

Yhteinen Toimialaliitto ry

Pekka Tsupari
toimitusjohtaja

Invalidiliitto ry

Petri Pohjonen
pääjohtaja

Asiantuntijat:

Kimmo Konkarikoski, standardisointipäällikkö, YTL, kimmo.konkarikoski@ytl.fi
Elina Nieminen, lakimies, Invalidiliitto, elina.nieminen@invalidiliitto.fi